

Jarstein naturreservat

Hekkesesongen 2013

Årsrapport nr 1-2013

Mink- og sjøfuglprosjektet

Oskar K. Bjørnstad
Karmøy Ringmerkingsgruppe

Innhold

Oppsummering	2
Artsgjennomgang	3
Grågås	3
Hvitkinngås	3
Ærfugl	4
Havhest	4
Toppskarv	6
Tjeld	7
Sildemåke	7
Gråmåke	8
Svartbak	8
Krykkje	8
Lomvi	9
Teist	9
Skjærpiplerke	10
Linerle	11
Ravn	11
Kart	12

Takk til de som var med som mannskap på telle- og merketurer til Jarstein i 2013. Utenom rapportforfatter var Dag Leonard Fjeldstad, Hans Inge Hansen og Magnus Jonas Fjell med som mannskap i 2013.

Forsidebilder viser en av teistene som hekker på Jarstein. Det hekker 5-10 par av teist. Vi vet om 5 hekkeplasser, men det er nok noen flere som vi ikke har funnet ennå.

Rapporten er laget av Oskar Kenneth Bjørnstad som også har tatt alle bildene. Ferdigstilt 3.11.2013.

Oppsummering

Hekkesesongen 2013 ser ut til å ha forløpt som et normalår på Jarstein. Vi hadde 5 besøk i naturreservatet denne sesongen. I år ble det ikke foretatt totaltelling av alle arter. Dette gjøres bare hvert tredje år i samarbeid med Fylkesmannen. I år konsentrerte vi oss om lysloggere på havhest, ungemerking av havhest, sildemåke og teist. Men ut fra inntrykket som vi fikk ved de besøkene vi hadde så ser de fleste arter ut til å ligge forholdsvis stabile eller øke i antall.

Det generelle inntrykket på Jarstein er at dette er et vellykket reservat hvor de fleste arter klarer seg bra. Unntaket er krykkje som heller ikke i år klarte å få til noen vellykkede hekkinger.

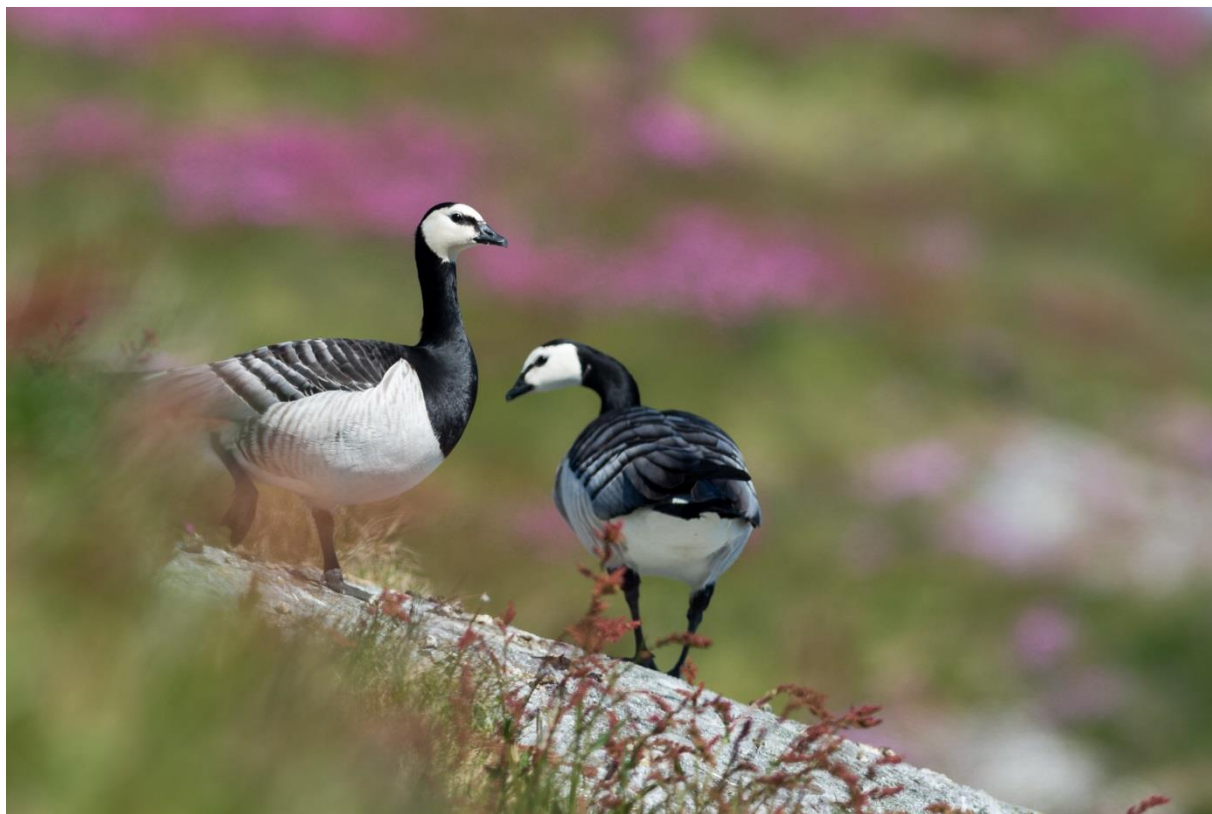
Artsgjennomgang

Grågås

Grågås er en ny hekkeart på Jarstein. Denne ble først funnet hekkende i 2011. I år ble et kull med 3 unger sett ved fyret.

Hvitkinngås

Ved besøket den 10/6 ble et par hvitkinngjess observert på øya. Det var ingen tegn til at de hekket i reservatet og de ble heller ikke sett ved senere besøk.

Hvitkinngjess ble observert på Jarstein ved besøket den 10/6.

Ærfugl

I år ble det ikke gjort noe forsøk på å telle ærfugl i reservatet, men av det vi observerte av ærfugler så virket det ut til å være normale bestander.

Havhest

Havhest er en art vi har satset på å drive undersøkelser av på Jarstein. Den første havhesten kom til Jarstein i 2003 og det er nå 10 år siden den første havhesten ble merket i pionerreiret. Det ble ikke vellykket hekking første året, men vi merket første ungen på Jarstein i 2005. Etter det er det merket 4 i 2009, 6 i 2010, 4 i 2011, 3 i 2012 og da 8 i 2013 som er det største antallet unger som er merket. Når ungene ble merket i år var de så store at de mest sannsynlig ville komme seg på vingene. Totalt har vi kontroll på 16 reirplasser hvor det har vært hekking eller hekkeforsøk. 12 av disse ligger konsentrert i et lite område på 70 x 20 meter og alle i nordre del av reservatet.

I år ble det lagt egg i 10 reir og når da 80 % av disse får opp unger må det sies å være en vellykket hekkesesong for havhesten på Jarstein.

Vi har også gående et lysloggerpsosjekt på havhestene. Dette er små sensorer som vi fester på plastringer. Disse måler lyset og ut fra dataene en får her kan en da beregne hvor fuglene har oppholdt seg. Det er totalt 17 fugler som har fått lyslogger og vi har samlet inn 6 lysloggere som har sittet på i minst ett år. I 2013 har vi byttet lyslogger på 5 fugler og satt ny på 5. Til nå har vi ikke fått sjekket så mye av dataene, men det vi har sjekket ser lovende ut. Vi vil komme med en egen rapport på dette når vi får mer informasjon ut av de innsamlede dataene.

Denne havhesten hekker for første gang på denne reirplassen som har fått navnet #10. Det skjedde som det ofte skjer på nye plasser at hekkingen ikke var vellykket.

Havhesten i reir #12 hadde lagt egget sitt oppå et måkereir. Den var bestemt på at her skal jeg være så får det heller bare være om plassen var opptatt.

Her er ungen som vokste opp i reir # 12. Denne grør sitt beste for å spy et illeluktende oljebasert gørr på oss når vi skal ringmerke den.

Her er Hans Inge og merker ungen i reir #9. Vi fikk ringmerket alle åtte ungene som ble klekket og alle vokste opp.

Toppskarv

Vi gjorde ikke noen innsats på toppskarv i år. Vi har registrert at de begynte når de skulle og at det var god gang i ungene ved de forskjellige besøkene. Men vi hadde ingen optelling og ringmerket bare 10 unger som vi ikke klarte å gå forbi. I 2014 er det igjen totalopptelling og vi vil få nye tall da. Siste opptelling var i 2011 og da ble det talt opp 135 reir med innhold. Med et snitt på 2,42 blir det da 326 egg/unger.

Den første toppskarven hekket på Jarstein i 1988 og fikk da frem et kull på 3 unger. Etter den tid har vi ringmerket 565 unger på Jarstein.

En nyklekt toppskarvunge ved besøket den 10/6 i et typisk 3 ungers kull.

Denne voksne toppskarven var ringmerket.

Tjeld

Det er 3-4 par med tjeld som hekker i naturreservatet. Dette har vært stabilt i alle år.

Sildemåke

Sildemåken hekker med ca 50 par. Vi har ikke hatt opptelling av sildemåke i 2013. Vi merket noen få av ungene ved besøket den 23/7, 17 unger fikk påsatt fargering. Vi fikk lest av noen voksne hekkende fugler med fargering, og nesten noen av de gamle med kun metallring. Det er en del med kun metallring og vi vil forsøke å gjøre en innsats neste år for å få lest av disse.

Denne sildemåken med koden J57T ble ringmerket som unge på Rauna i Farsund kommune i 2007. I 2011 var første gang den ble observert på Jarstein og den har blitt sett hvert år etter det. Den hekker i dalen ovenfor stedet vi går i land.

Sildemåken til venstre ble ringmerket den 19/2 2013 i Cambridge & Huntingdon i Storbritannia. Denne hekker også i dalen.

Sildemåken til høyre er en av de som bare har metallring. Det ble forsøkt å lese av ringnummeret, men vi fikk ikke med oss alle numrene på ringen og usikkerheten ble for stor til at vi kunne konkludere sikkert hvem dette var.

Gråmåke

Gråmåken er også en vanlig hekkefugl på Jarstein. Det er over 100 par som hekker spredt over hele øya. Vi har ikke hatt opptelling av gråmåke i 2013. Ingen gråmåker ble ringmerket eller avlest på Jarstein i 2013.

Svartbak

Svartbaken hekker spredt over hele Jarstein, men i sørvestre del er det en koloni av svartbak. Totalt antall i kolonien er ca 50 par.

Svartbaken med kode JR2R ble sett på Jarstein i 23/7 år. Den ble merket som unge på Jarstein i 2005 og er ikke registrert før nå i år. Dette er en av måke fra det første året som vi fargemerket i Karmøy RG.

Krykkje

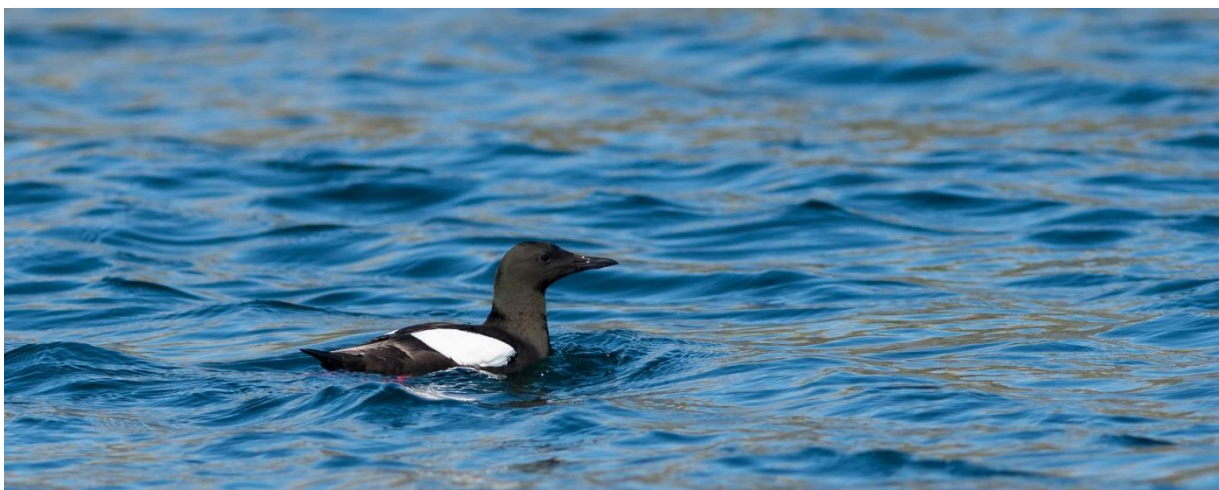
Krykkjen har en vanskelig historie på Jarstein. De forsøker år etter år, men det er sjelden de får opp unger. De voksne blir tatt på reir av vandrefalk og hubro, og koloniene forlates. I år var det 6-10 par som begynte hekking, men ingen holdt ut til hekkesesongen var kommet skikkelig i gang. Vi driver med fargemerlingsprosjekt på krykkjer også. Ingen voksne med fargering ble sett der i år og ingen ble fanget inn for fargemerking. Det har vist seg at de som begynte hekkingen på Jarstein for noen år siden har flyttet til kolonien i Skudeneshavn på ferjekaiaen. Flere av fuglene som hekket på Jarstein er senere sett her.

Her sitter krykkjene i den siste etablerte kolonien på Jarstein. Her har det ikke vokst opp unger på flere år.

Lomvi

Vi ser som regel en eller annen lomvi rundt Jarstein, men det er ingen indikasjon på hekking av denne her. I år hadde vi også en lomvi som ble observert utenfor Jarstein.

De voksne teistene ligger på sjøen utenfor Jarstein når vi ankommer.

Teist

Teisten klarer seg bra på Jarstein. Vå vet at den har hekket her i mange år, men vi har kun funnet et reir tidligere. Normalt så ligger det mellom 10-18 voksne fugler på sjøen rundt holmen nær vi ankommer. Disse ligger som regel i bukta på østsiden hvor vi fortøyer båten.

Vi har gjort en innsats for å finne teistereir i år for å se om det er unger som vokser opp. Dette resulterte i at vi har funnet 5 reirplasser totalt. Antagelig er det noen flere som vi ikke har funnet også. De er ikke alltid like lette å finne da de er lagt under steiner og inni sprekker hvor de er vanskelig tilgjengelige.

Dag L. Fjeldstad prøver her å få tak i ungene i dette reiret. Det var to unger her. Dette er en reirhule vi ikke har funnet tidligere.

Her er to av de tre teistungene som ble ringmerket på Jarstein i år. Som dununger er de helt svarte, men får den karakteristiske svarthvite drakten før de forlater reiret.

Skjærpiplerke

Skjærpiplerke er spredt over hele øya og hekker med 6-12 par.

Linerle

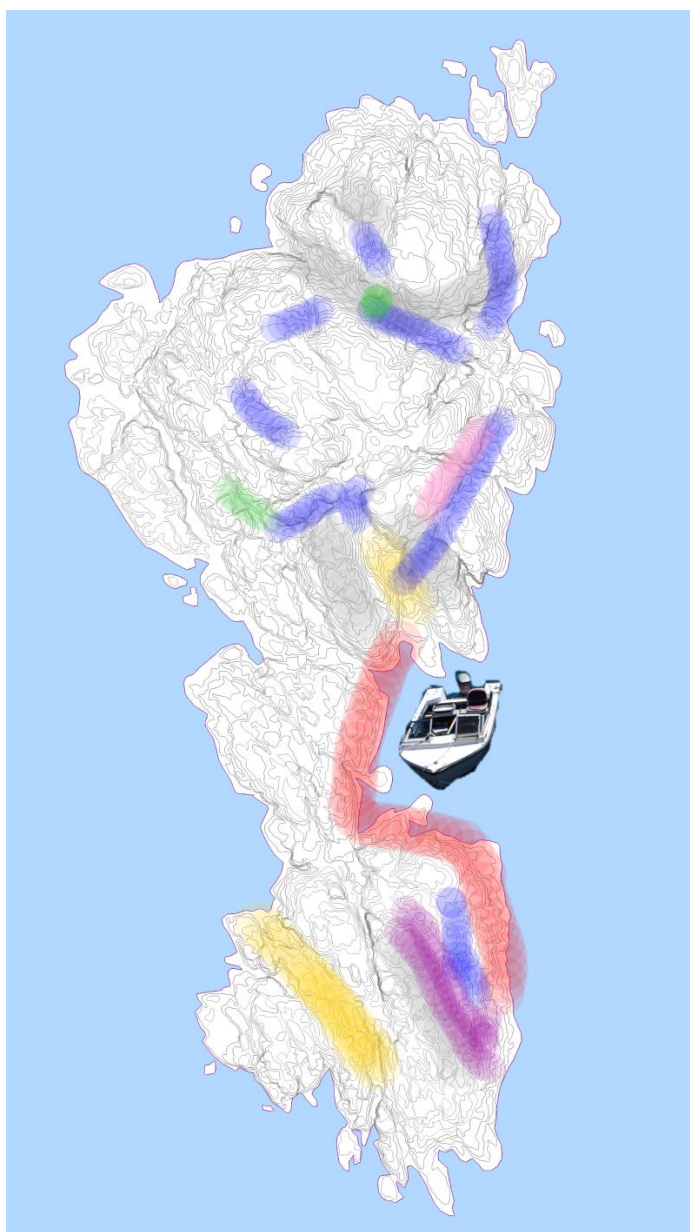
Linerlen er det ikke mye av og kanskje hekker det 2 par her.

Ravn

I ravnareiret på søre delen av Jarstein er det hvert år 3-4 unger som vokser opp. De gjør nok sitt innhogg i ungebestanden her ute. I år var vi ikke ved ravnareiret når det var unger i reiret og kan dermed ikke si hvor mange unger det var.

Kart

Jarstein er ca 1 km langt og består av 4 hoveddeler: Fyret helt i nord, nordre delen (sør for fyret), midtre delen (lite fugl hekker her) og søre delen.

Oversikt: hvem hekker hvor

Rosa: Havhest, denne hekker konsentrert i en liten stripe på østsiden av nordre delen. Det er også 4 reir spredt utenfor denne stripen på nordre delen.

Blått: Toppskarv, disse hekker i urene hovedsakelig i nordre delen og ved fyret. Noen få par har begynt å hekke på søre delen.

Gul: Sildemåke, hekker hovedsakelig i dalen ved båtplassen og på vestsiden av søre delen.

Grå: Gråmåke, rundt fyret og i høyden ved dalen ved båtplassen. Noen hekker også i høyden i søre delen.

Lilla: Svartbak, Kolonien er på østsiden av søre delen.

Grønn: Krykkje, de forsøker seg nå på to steder på nordre delen.

Rød: Teist, er rundt bukta ved båtplassen.

Bukten ved båtlassen. Under toppen til høyre i bildet er ravnareiret. Fra toppen mot venstre er det mest svartbak, gråmåke og ærfugl.

Det er flotte farger i blomsterengene her ute. Blomstene får god gjødsel fra måkene og gjessene som hekker på Jarstein.